

Beslutad av förbundsstyrelsen i oktober
2023

Verksamhetsplan 2024 – 2026

Psykologförbundets kongress 2023 beslutade om strategisk inriktning för verksamheten 2023–2026. Den strategiska inriktningen, som ska styra Psykologförbundets verksamhet och prioriteringar de kommande tre åren, består av tre framåtsyftande visioner samt tre prioriterade förbundspolitiska mål som är nedbrutna i ett antal delmål.

Inledningsvis beskrivs trender i omvärlden och organisationens förutsättningar. Därefter beskrivs de prioriterade förbundspolitiska målen samt FS prioriteringar.

Trender som påverkar

Lågkonjunktur

Nuvarande lågkonjunktur väntas vara några år framöver. Arbetslösheten bedöms öka. Osäkerheten är stor kring hur inflation och kommer påverka högt belånade hushåll och fastighetsbolag.

För de flesta regioner och kommuner blir den ekonomiska situationen också påtaglig, med kraftigt ökade kostnader för pensioner, räntor och stora prisökningar inom välfärdens verksamheter. SKR beräknar att det samlade underskottet i den kommunala sektorn hamnar på totalt 20 miljarder kronor 2023 och 28 miljarder 2024 om inga åtgärder vidtas

Välfärdens resurser

Andelen i arbetsför ålder minskar i relation till de äldre och det finns redan i dag stora problem med personalförsörjningen i offentlig. I ljuset av detta kommer vi sannolikt få se en intensifierad diskussion om resurserna till välfärden de kommande åren, vilket inkluderar diskussionen om privata kontra offentliga aktörer

Sjukvårdens organisation och styrning

Den viktigaste folkhälsopolitiska utmaningen de närmaste åren blir att bromsa den sedan länge växande **psykiska ohälsan** i befolkningen. Statliga satsningar för att stärka den psykiska hälsan kommer att fortsätta och utökas. Nationell strategi för psykisk hälsa

och suicidprevention kommer överlämnas till regeringen i september 2023 och sannolikt leda till flera långsiktiga planer, myndighetsuppdrag och överenskommelser. Behovet av att sprida med stor mängd myndighetsuppdrag, statliga bidrag och överenskommelser mellan staten evidensbaserade psykologiska behandlingsmetoder kommer att finnas med som central del i olika underlag som tas fram. Inom ramen för dessa planer och strategier kommer det också finnas stort utrymme för dialog med fackliga och professionella organisationer men också för att diskutera nya lösningar och arbetssätt.

Kompetensförsörjningen av personal kommer fortsatt vara den största utmaningen att hantera för hälso- och sjukvården. Exempelvis ser 19 av 21 regioner stor brist på psykologer de kommande åren. Frågan är också starkt kopplad till arbetsmiljön inom sjukvården. Nationella vårdkompetensrådet har bland annat fått i uppdrag att ta fram en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.

Behörighetsfrågorna kommer att vara högt på den sjukvårdspolitiska dagordningen. Regeringen har aviserat att man ska tillsätta en ny behörighetsutredning hösten 2023. I direktivet för utredningen kommer bland annat ingå att överväga om psykologer liksom andra yrkesgrupper med egen specialistutbildning bör få en reglerad specialistordning och skyddad specialistbeteckning.

Satsningen på **regionernas gemensamma (Nationellt) system för kunskapsstyrning** kommer att fortsätta och utvidgas. Systemet handlar till stor del om att bryta ner gamla maktstrukturer och bygga nya nätverk och sätt att arbeta.

Nationellt system för kunskapsstyrning bildades 2018 till följd av en rekommendation från SKR:s förbundsstyrelse till landsting och regioner om etablering av en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning. Sedan 1980-talet har det funnits en ambition att göra sjukvården mer kunskapsbaserad, effektiv och jämlik genom att på ett systematiskt sätt samla och sprida aktuell kunskap. Det nya med Nationellt system för kunskapsstyrning är att regionerna/vårdgivarna blir huvudman för hela processen.

Ambitionen att **bygga ut den nära vården på primärvården som bas** kommer att finnas kvar. Omställningen till nära vård varit föremål för ett antal statliga utredningar sedan tio år. Nu sker framför allt arbetet via en mängd myndighetsuppdrag för att stödja implementeringen samt via överenskommelser mellan staten och SKR och regionala utvecklingsprojekt och satsningar.

Sannolikt kommer det ske fortsatta justeringar i ersättningar och etableringsmöjligheter för **digitala vårdgivare** som finansieras av offentliga medel. Dels för att man vill stärka den demokratiska kontrollen över digitala vårdgivare och bättre integrera digital och fysisk vård till en sammanhållen helhet, dels på grund av en ekonomiskt pressad situation i många regioner.

Utvecklingen av digitala vårdtjänster har gått snabbt de senaste åren och har stor potential när det gäller att bidra till en mer tillgänglig, effektiv och jämlik hälso- och

sjukvård, inte minst inom psykisk hälsa. I arbetet med att utveckla digitala arbetsformer har psykologer och psykologprofessionen en självklar roll.

Försvarspolitiska satsningar och NATO-inträde

Kriget i Ukraina och andra geopolitiska spänningar har gjort att Sveriges säkerhet och försvar hamnat högt på den politiska dagordningen. Det finns en bred samsyn i Sveriges riksdag om behovet av att kraftigt bygga ut det svenska försvaret liksom om Sveriges inträde och medlemskap i Nato.

Systemskifte i kriminalpolitiken

Ett pågående centralt politiskt projekt för nuvarande regering är att åstadkomma systemskifte i kriminalpolitiken med särskilt fokus på gängkriminaliteten. Bland annat ska straffen skärpas rejält, kriminalvården byggas ut kraftigt och det brottsförebyggande arbetet mot unga utvecklas. Föräldraansvaret ska stärkas, föräldrastödsprogrammen bli fler och socialtjänstlagen reformeras.

Regeringen har tillsatt ett flertal utredningar med uppdrag ta fram lagförslag i den här riktningen. Kriminalvården har också tillförts extra medel för 2023 för att utöka antalet fängelse- och häktesplatser.

Organisationens förutsättningar

Organisationens förutsättningar sätter ramarna för organisationens möjligheter att genomföra den beslutade verksamhetsplanen.

Kompetens

Förbundet driver en omfattande och bred verksamhet, som inte bara omfattar typiskt sett fackliga och professionsinriktade aktiviteter. För att rätt kompetens ska finnas för den av FS prioriterade verksamheten krävs en analys av vilken kompetens som behövs. I första hand behöver kärnkompetens finnas som stödjer den löpande verksamheten. Annan kompetens kan köpas in.

Personal

Förbundskansliet är litet i förhållande till den breda verksamhet som förbundet bedriver. Arbetet med att renodla verksamheten behöver fortsätta så att det blir möjligt att skapa hållbara förutsättningar: hållbar verksamhet ger hållbara medarbetare.

Ekonomi

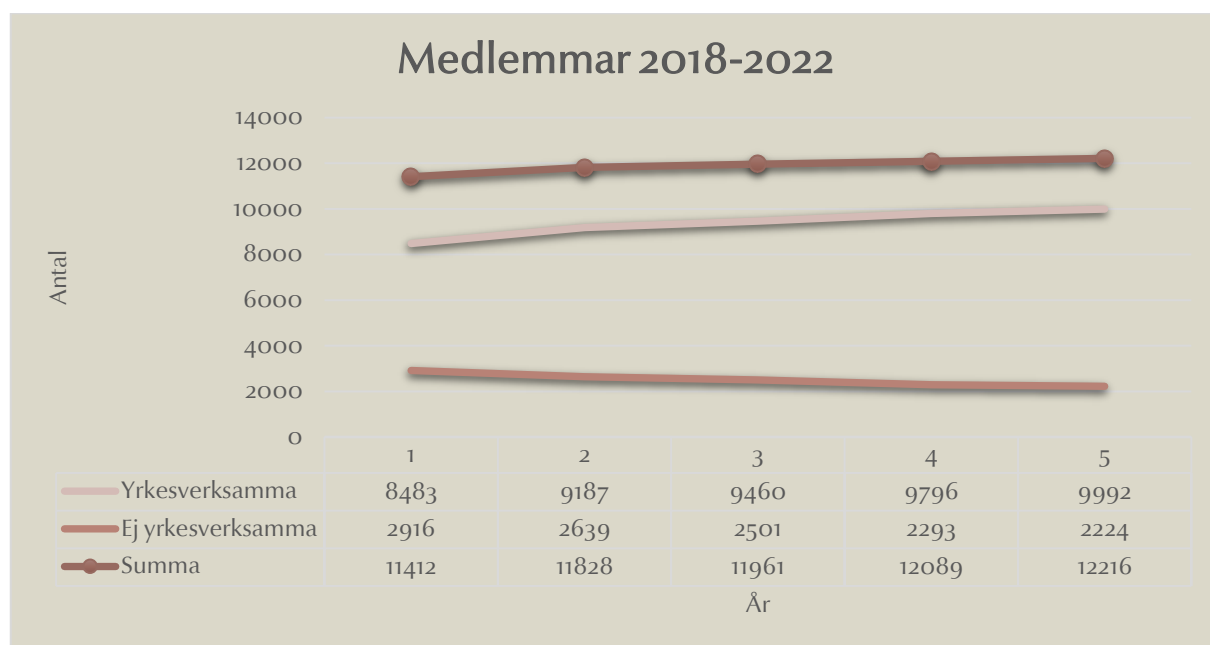
De ekonomiska förutsättningarna är en fortsatt utmaning. Det finns ett behov att skapa långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar vilket kan ge förutsebarhet i

verksamheten. Den övervägande delen av verksamheten är löpande kärnverksamhet med fokus på stöd till medlemmar och förtroendevalda samt påverkansarbete. Tillräckliga resurser behöver skapas för att den verksamheten ska kunna utvecklas. Det behöver även skapas utrymme för att göra investeringar i digitala verktyg och system som kan bidra till större medlems- och föreningsnytta. Det hjälper hela organisationen att kunna fungera.

Medlemmar

Medlemmarna är grunden för organisationens existens och relevans och andelen medlemmar av avgörande betydelse. Medlemsutvecklingen är positiv vad gäller yrkesverksamma medlemmar men det finns ett behov och en stor potential i att öka andelen studentmedlemmar. Även om andelen yrkesverksamma medlemmar är hög behöver arbetet med att rekrytera och behålla medlemmar stärkas.

Organisatoriska

För att nå de strategiska målen behöver arbetsformerna utvecklas inom hela organisationen så att delarna och helheten kan dra åt samma håll. Utmaningar är att förutsättningarna inom olika sektorer är olika och facklig representation saknas på många arbetsplatser, särskilt på privat sektor. En strategisk fråga för organisationen blir att ta fram stöd som underlättar för alla föreningar, nätverk och förtroendevalda att arbeta med sin uppgift.

Strategisk inriktning 2023–2026 *Ett strategiskt förbund*

Psykologförbundets kongress 2023 beslutade om strategisk inriktning för verksamheten 2023–2026, som ska ligga till grund för uppdragen och påverkansarbetet i hela organisationen den kommande treårsperioden.

Den strategiska inriktningen innehåller tre framåtsyftande **visioner** för psykologin, psykologprofessionen och Psykologförbundet som kompletterar ändamålsparagrafen i stadgarna:

- Psykologin som vetenskap och tillämpning har en framträdande position med hög synlighet i samhällets olika sektorer
- Psykologprofessionen är den givna auktoriteten när det gäller psykologin som vetenskap och tillämpning. Detta avspeglas i goda karriärmöjligheter, en god lönekarriär och goda arbetsvillkor för psykologer och forskare i psykologi
- Psykologförbundet samlar studenter, yrkesverksamma och seniora medlemmar, genom att vara en levande och kraftfull demokratisk organisation. I sammanhang som är relevanta för psykologer och psykologi är Psykologförbundet den självklara samverkansaktören.

Till dessa visioner är tre prioriterade **förbundspolitiska mål** kopplade. De förbundspolitiska målen ska tillämpas brett (är inte knutna till en viss sakfråga eller medlemsgrupp) – och speglar de grundläggande förutsättningar som krävs för att psykologer inom alla verksamheter ska kunna ha ett gott och utvecklande arbetsliv. Samtliga tre mål är nedbrutna i ett antal mer eller mindre konkreta delmål.

Förbundsstyrelsens prioriteringar åren 2024 - 2026

Förbundspolitiskt mål A. Psykologens profession och kunskapsområde efterfrågas och används i alla samhällssektorer. Därför vill Psykologförbundet se:

- fler psykologer med ledningsansvar (PLA/PLU) med konkret verksamhetsinflytande
- att psykologer är obligatoriska inom hälso- och sjukvården
- att psykologer har en tydlig roll inom alla arenor där psykologi utgör en väsentlig grund för verksamheten
- en ökad efterfrågan på psykologers specialistkompetens
- en ökad kunskap i vår omvärld om vad psykologer kan bidra med

2024

PLA: kartlägga och analysera nyttan utifrån patientsäkerhet, arbetsmiljö och regionernas ekonomi.

Psykologer på vårdcentral: kartlägga samt beskriva nyttan. Bidra till fortsatt utveckling av God och nära vård.

Nyttan med psykologer i en verksamhet: kartlägga och beskriva. Intresseanalys – vilka behöver veta/få mer kunskap.

Kartlägga alla "påverkansarenor".

2025

PLA: kunskapsspridning på alla relevanta nivåer, nyttan ska kunna beskrivas i relation till olika verksamheter.

"Påverkansarenor": fortsatt arbete med kartläggning.

Psykologi jämföras med somatik: Intensifiera påverkansarbetet i relation till beslutsfattare. Ta fram stöd och underlag till förtroendevalda.

Behörighetsutredningen: aktivt påverka, argumentera och visa på nyttan med specialistpsykologer.

Nyttan med psykologer i en verksamhet: förankra och sprida i organisationen och i prioriterade målgrupper.

2026

"Påverkansarenor": ta fram strategi, psykologer på alla arenor, fortsatt arbete.

PLA: fortsatt kunskapsspridning på alla relevanta nivåer, ska finnas i alla regioner och öka.

Psykologi jämföras med somatik: psykologer ska finnas med i förfrågningsunderlaget i alla regioners vårdval.

Alla inom de prioriterade målgrupperna vet vad psykologer kan bidra med och deras nytta.

Förbundspolitiskt mål B. Psykologers karriär ska innehålla god kompetens- och löneutveckling. Därför vill Psykologförbundet se:

- tydligare riktlinjer för en PTP med hög och likvärdig kvalitet som på ett likvärdigt sätt förbereder för en hälso- och sjukvårdslegitimation
- en nationell reglering av specialistutbildningen
- förbättrade förutsättningar att kunna forska, undervisa och praktisera yrket samtidigt

- en lönespridning på minst 2.0 (P90/P10-kvot)
- fler specialisttjänster där specialistkompetensen är kopplad till ett tydligt mandat i verksamheten
- att löneutvecklingen för legitimerade psykologer förbättras, med tydlig förankring i psykologens kompetens och erfarenhet, samt att medianlönen för en specialistpsykolog som lägst ska innebära ett 40 procentigt påslag på den 90-percentilen för en legitimerad psykolog
- att specialistpsykologtjänster har egna AID-koder som BAS-värderingar för att öka förutsättningarna för ökad lönespridning
- En förbättring av arbetsmiljön och arbetsvillkoren

2024

En sammanhållen förbundspolitik på villkorsområdet: Fokusera på att tydliggöra skillnaden mellan PLA och specialistkompetens. Beskriva innehåll och verksamhetsnytta.

Förbättring av arbetsmiljö: Färdigställa arbetsmiljöpolicy. Beräknas antas av FS i juni 2024.

Nationell reglering av specialistutbildning: Behörighetsutredningen är prioriterad. Ta fram analys och konsekvensbeskrivning av vilka delar i utbildningen som behöver tas över av vem.

2025

En sammanhållen förbundspolitik på villkorsområdet: Utforma kompetens- och karriärstegar.

Förbättring av arbetsmiljön: Anpassning till sektorer genom dialog och förankring.

Nationell reglering av specialistutbildning: Följa utvecklingen, beredskap att styra om resurser.

2026

En sammanhållen förbundspolitik på villkorsområdet: ta fram strategi för hur en befattningskodning (likt AID) kan ske.

Förbättring av arbetsmiljön: fortsatt arbete genom integrering i den löpande verksamheten.

Nationell reglering av specialistutbildningen: följa utvecklingen, beredskap att styra om resurser.

Förbundspolitiskt mål C. Representationsgraden är hög i förbundet. Därför vill Psykologförbundet se:

- att andelen psykologstudenter som är medlemmar i Psykologförbundet ökar
- att den höga andelen yrkesverksamma psykologer som är medlemmar i Psykologförbundet bibehålls och ökar
- en organisation med utrymme för olika engagemang med gemensam riktning så att andelen aktiva och förtroendevalda medlemmar i Psykologförbundet ökar
- utveckla den demokratiska representationen för medlemmar inom statlig och privat sektor

2024

Rekrytering av psykologstudenter: systematisera processer, identifiera grupper/?, ta fram rekryteringsplan.

Rekrytering av yrkesverksamma medlemmar: kartläggning av medlemserbjudandet med fokus på medlemsnytta, kartlägga hur vi kan systematisera arbetet.

En organisation med utrymme för engagemang: kartlägga och fördjupa förståelsen av de olika förutsättningar som finns på olika sektorer, skapa förutsättningar att kunna vara aktiv, tydliggöra förbundspolitik/förbundets ståndpunkter, skapa arenor för erfarenhetsutbyte.

2025

Rekrytering av psykologstudenter: paketering och implementering av erbjudande.

Rekrytering av yrkesverksamma medlemmar: paketera erbjudandet, skapa förutsättningar för den demokratiska organisationen att rekrytera.

En organisation med utrymme för engagemang: utveckla och formulera stödpaket, även digitalt stöd, som underlättar för föreningar och nätverk att sköta sitt arbete.

Demokratisk representation statlig och privat sektor: Utredda förutsättningarna, ta fram beslutsunderlag till förbundsstyrelsen.

2026

Rekrytering av psykologstudenter: lokala representanter på alla orter.

Rekrytering av yrkesverksamma medlemmar: implementera rekryteringsstöd.

En organisation med utrymme för engagemang: fortsatt arbete med att paketera och implementera stöd till den demokratiska organisationen.

Demokratisk representation statlig och privat sektor: FS fatta beslut om vägval.